

## ΦΟΡΜΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

### ΤΙΤΛΟΣ

#### ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

[Αναφέρονται τα γνωστικά αντικείμενα τα οποία εμπλέκονται καθώς και η προώθηση της αξιοποίησης των ΤΠΕ μέσω των γνωστικών αντικειμένων]

### ΤΑΣΗ/ΕΙΣ

#### ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΠΣ ΔΕΠΠΣ

[Αναφέρεται η συμβατότητα με το ΑΠΣ & ΔΕΠΠΣ ανά γνωστικό αντικείμενο.

Π.χ.

Γλώσσα: Προφορικός λόγος, Διαλογικές μορφές επικοινωνίας, Διαχείριση πληροφορίας

Μαθηματικά: Συλλογή και Επεξεργασία δεδομένων, Στατιστική

Στατιστική: Δημιουργώ – ανακαλύπτω – Ενημερώνομαι. Υπολογίζω και κάνω γραφήματα

ή Μαθηματικά (Γεωμετρία) Δ, Ε και Στ

ή Διαπραγματεύεται τις θεματικές ενότητες του ΔΕΠΠΣ και το ΑΠΣ της Ε Δημοτικού που αναφέρονται στη: Μελέτη της διοικητικής διαίρεσης της Ελλάδας, Μελέτη της κατανομής του πληθυσμού της Ελλάδας.

ή Φυσικά Δημοτικού: Διάκριση και ταξινόμηση ζώων

Πληροφορική: Δημιουργώ, ανακαλύπτω, ενημερώνομαι

Γλώσσα: Προφορικός λόγος, Διαλογικές μορφές επικοινωνίας, Διαχείριση πληροφορίας

ή Συνδέεται με τις διδακτικές ενότητες των Φυσικών Επιστημών

Να σχηματίσουν μία πρώτη αντίληψη για την ηλεκτρική ενέργεια.

Να αντιληφθούν την μετατροπή της ενέργειας από την μια μορφή στην άλλη.

Να αναγνωρίσουν την χρήση της ενέργειας στην καθημερινή τους ζωή.

Να αντιληφθούν την σημασία της οικονομίας στην κατανάλωση της ενέργειας.

Να αναγνωρίσουν την αξία των ήπιων μορφών ενέργειας για το περιβάλλον.

Στα Μαθηματικά προάγει την ικανότητα ανάγνωσης γραφημάτων.

Στην Πληροφορική εισάγει τους μαθητές στην χρήση λογιστικών φύλλων και στην πραγματοποίηση πράξεων.

ή Το εκπαιδευτικό σενάριο του λογισμικού είναι απόλυτα συμβατό με το σχολικό Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών αφού ο κεντρικός άξονας του εκπαιδευτικού λογισμικού/Λογισμικού παρουσίασης εντάσσεται στο Α.Π.Σ. της Μελέτης Περιβάλλοντος και της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και αφορά στη διαχείριση του αυθεντικού προβλήματος της πρόληψης και αντιμετώπισης του φαινομένου των «σεισμών» με στόχο την καλλιέργεια της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και την ευαισθητοποίησή των μαθητών/τριών απέναντι στα προβλήματα της ζωής, μέσα από διεπιστημονικές και διαθεματικές δραστηριότητες (Δ.Ε.Π.Π.Σ). Ως προτεινόμενα εργαλεία αναφέρονται τα συστήματα συγγραφής υπερμεσικών εφαρμογών (π.χ. Multimedia Builder) και τα λογισμικά παρουσίασης (π.χ. Power Point).

ή Το σχέδιο εργασίας (project) μπορεί να αξιοποιηθεί από την τετάρτη έως και την έκτη τάξη του Δημοτικού σχολείου. Το σχέδιο εργασίας λειτουργεί ταυτόχρονα ως άσκηση «γνωστικής μαθητείας», όπου οι εκπαιδευόμενοι ασχολούνται με αυθεντικά έργα στην πράξη, τα οποία θα λειτουργήσουν ως βιωματικό παράδειγμα αξιοποίησης των ΤΠΕ με τους μαθητές τους στο εργαστήριο πληροφορικής και στην τάξη. Ασχολείται με θέματα που αφορούν στην ατμόσφαιρα, στις κλιματικές συνθήκες, στα

στοιχεία του εδάφους, του νερού, του αέρα, σε σχέση με τα οποία θα επιτραπεί ή όχι η βιωσιμότητα του ανθρώπου σε άλλους πλανήτες. Το σχέδιο εργασίας είναι απόλυτα συμβατό με το σχολικό Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών αφού ο κεντρικός άξονας του εκπαιδευτικού πακέτου αφορά στο περιβάλλον και πιο συγκεκριμένα στο οικολογικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας και στην προσπάθεια διαχείρισής του μέσα από συνεργατικές, ερευνητικές, επικοινωνιακές, διαθεματικές δραστηριότητες. Ταυτόχρονα αξιοποιούνται παιδαγωγικά και τεχνολογικά εργαλεία των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πρακτική.

ή Διαπραγματεύεται τις θεματικές ενότητες του ΔΕΠΠΣ και το ΑΠΣ της Ε Δημοτικού που αναφέρονται στη: Χρήση ενός χάρτη, Προσανατολισμός με τη βοήθεια ενός χάρτη, Προσδιορισμός θέσης και μέτρηση αποστάσεων, Μορφή και σχήμα της Ελλάδας, Προσδιορισμός της θέσης της Ελλάδας στον κόσμο, στην Ευρώπη, στη Βαλκανική και στη Μεσόγειο.

ή Προβλέπεται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Γεωγραφίας Στ' Δημοτικού η διδασκαλία της «Μέρας-Νύχτας» που περιέχεται στην ενότητα: Η Γη ως ουράνιο σώμα.

Το προτεινόμενο διδακτικό σεναριο έχει ως πυρήνα ένα «Φύλλο Εργασίας» τα οποίο περιέχει εργασίες σύμφωνα με το πρότυπο: «Πρόβλεψη, Επιβεβαίωση, Συμπεράσματα».

Αυτή η οργάνωση της μαθησιακής διαδικασίας είναι κατάλληλη και για άλλες γνωστικές περιοχές με τη χρήση του λογισμικού ΓΑΙΑ II.

ή Το εκπαιδευτικό σεναριο μπορεί να αξιοποιηθεί από την πρώτη έως και την έκτη τάξη του Δημοτικού σχολείου. Είναι απόλυτα συμβατό με το σχολικό Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών αφού ο κεντρικός άξονας του εκπαιδευτικού πακέτου αφορά στη δημιουργική γραφή, στη διαμόρφωση στάσεων και συστήματος αξιών με την καλλιέργεια της ευαισθησίας, στην ανάπτυξη της φαντασίας, στην αισθητική καλλιέργεια και στην καλλιέργεια της δημιουργικής σκέψης. Ταυτόχρονα υποστηρίζει τη μαθησιακή διαδικασία μέσα από προβληματισμούς για την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ.

ή Το εκπαιδευτικό σεναριο είναι απόλυτα συμβατό με το σχολικό Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών αφού ο κεντρικός άξονας του εκπαιδευτικού πακέτου αφορά στη δημιουργική έκφραση, στη διαμόρφωση στάσεων και συστήματος αξιών με την καλλιέργεια της ευαισθησίας, στην ανάπτυξη της φαντασίας, στην αισθητική καλλιέργεια και στην καλλιέργεια της δημιουργικής σκέψης. Ταυτόχρονα υποστηρίζει τη σύνδεση της τέχνης με την ιστορία, προσδίδοντας μια διαθεματικότητα στο γνωσιακό περιεχόμενο με την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ.]

#### **ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ-ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ**

[Αναφέρεται η οργάνωση της τάξης –χωρισμός σε ομάδες, τρόπος εργασίας μαθητών, υλικά και μέσα που θα χρησιμοποιηθούν, πιθανές εγκαταστάσεις ΕΛ-πρόσθετων, έλεγχος δικτυακών τόπων κλπ.]

#### **ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ**

Ποια ΕΛ θα χρησιμοποιηθούν, σε ποια κατηγορία ανήκουν, ποια είναι τα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά τους και ποια η προστιθέμενη αξία τους στη διδασκαλία]

#### **ΣΤΟΧΟΙ**

##### **• ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ**

Οι στόχοι του ΑΠΣ για τα γνωστικά αντικείμενα

##### **• ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΤΠΕ**

Οι στόχοι σε σχέση με τις ΤΠΕ (τεχνολογικοί)

##### **• ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΜΑΘΗΣΗΣ**

Οι στόχοι ως προς τη διαδικασία μάθησης (π.χ. ανάπτυξη συνεργασίας, αποδοχή της γνώμης των άλλων κλπ.)

## **ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ**

### **ΠΡΟΑΓΓΙΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ή/και ΠΡΟΥΠΆΡΧΟΥΣΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ – ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ**

#### **ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**

##### **• ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**

Σε ποια θεωρία μάθησης βασίζουμε τη διδασκαλία (πχ. κοινωνικός εποικοδομισμός, ανακαλυπτική μάθηση κ.ο.κ).

##### **• ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**

Η μέθοδος που χρησιμοποιούμε (project, επίλυση προβλήματος, ομαδοσυνεργατική, διαθεματική προσέγγιση). Θα πρέπει να συμβαδίζει με τη θεωρία μάθησης παραπάνω.

### **Και μερικά «τσιτάτα» ...**

#### **Για διαθεματικότητα, ομαδοσυνεργατική**

«Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία επιτρέπει τη μετάβαση από το δασκαλοκεντρικό χαρακτήρα της διάλεξης στο μαθητοκεντρικό μοντέλο της διερευνητικής μάθησης μέσα από την αναζήτηση της γνώσης στις πηγές. Οι εκπαιδευτικές εφαρμογές των ΤΠΕ που συνδυάζουν: ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, αλληλεπίδραση των μαθητών με τις πηγές, αυτενέργεια των μαθητών στην πορεία του μαθήματος, σύνδεση με την καθημερινή ζωή και διαθεματικότητα τείνουν να μεγιστοποιούν τα οφέλη της τεχνολογίας στη σχολική τάξη. Ως εκ τούτου προτείνεται η εφαρμογή του συγκεκριμένου σεναρίου στο εργαστήριο υπολογιστών και η οργάνωση των μαθητών σε μικρές ομάδες (2-3 μαθητές) οι οποίες θα δουλεύουν αυτόνομα στον υπολογιστή με καθοδήγηση του καθηγητή και τη χρήση του κατάλληλου φύλλου εργασίας.»

#### **Για θεματική προσέγγιση**

«Η διδακτική προσέγγιση που ακολουθείται στο σενάριο είναι η θεματική προσέγγιση (διερεύνηση θέματος που επιλέγει να προτείνει η εκπαιδευτικός, η οποία έχει σχεδιάσει την πορεία τους και έχει προσδιορίσει τη χρονική τους διάρκεια και τους μαθησιακούς στόχους που θα επιδιώξει να κατακτήσουν τα παιδιά, ΔΕΠΠΣ, 2003). Ο υπολογιστής χρησιμοποιείται ως εργαλείο δημιουργικής έκφρασης και ως εργαλείο αξιολόγησης.»

#### **Για διερεύνηση, ανακάλυψη πολλαπλές αναπαραστάσεις – προσομοιώσεις κλπ.**

«Με την προτεινόμενη οργάνωση της διδασκαλίας επιθυμούμε να αναδείξουμε την παιδαγωγική αξία των προσομοιώσεων και των «πολλαπλών αναπαραστάσεων» και να ενεργοποιήσουμε τους μαθητές στη μελέτη των κλιματικών ζωνών με διερευνητικό και «πειραματικό τρόπο». Οι μαθητές «ταξιδεύουν» με το αερόστατο σε περιοχές διαφορετικού κλίματος κάνουν μετρήσεις, καταγράφουν τη θερμοκρασία και την υγρασία και εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά των κλιματικών ζωνών της Γης.»

#### **Για μέθοδο επίλυσης προβλήματος**

«Η προσέγγιση του θέματος, μέσω του σχεδίου εργασίας γίνεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία της επίλυσης προβλήματος στα πλαίσια ενός οργανωμένου σχεδίου εργασίας. Μέσω δραστηριοτήτων διαθεματικών, διεπιστημονικών, ομαδοσυνεργατικών, διερευνητικών θα προωθούνται εναλλακτικές λύσεις με κριτική σκέψη και δημιουργική διάσταση συνεργατικής διερεύνησης (κοινωνικοπολιτισμική διάσταση της γνώσης), συνεργατικής επίλυσης προβλημάτων (ερευνητική, αναστοχαστική και κριτική διάσταση της γνώσης) και ολόπλευρης αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ΤΠΕ.»

### • ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΕ ΤΠΕ

Γίνεται αναφορά στο πώς οι ΤΠΕ ενισχύουν την εκπαιδευτική διαδικασία και συντελούν στην επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Π.χ.

«Οι ΤΠΕ δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες να διευρύνουν τις γνώσεις τους για το θέμα/πρόβλημα που εξετάζεται και να διερευνήσουν διαφορετικές προσεγγίσεις (διαδίκτυο), να αναλύσουν, να κατανοήσουν τα περιβαλλοντολογικά προβλήματα του πλανήτη μας (εννοιολογική χαρτογράφηση), να ερευνήσουν αιτίες και αποτελέσματα (λογιστικό φύλλο), να κρίνουν ποιои ευθύνονται για αυτά (επεξεργαστής κειμένου), να τα αναπαραστήσουν (λογισμικά μοντελοποίησης) να οργανώσουν και να καταγράψουν τις σκέψεις τους (επεξεργαστής κειμένου), να τις οπτικοποιήσουν (προγράμματα ζωγραφικής & σχεδιαστικά) να τις αναλύσουν (συστήματα εννοιολογικής χαρτογράφησης) να τις συνθέσουν κρίνοντάς τες και να τις εκφράσουν μέσα από την παρουσίασή τους (λογισμικό παρουσίασης).»

«Οι ΤΠΕ δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες και στους/στις δασκάλους/ες τους να διευρύνουν τις γνώσεις τους για το θέμα/πρόβλημα που εξετάζεται και να αποκτήσουν δεξιότητες δημιουργίας εκπαιδευτικού λογισμικού/λογισμικού παρουσίασης με απλούς τρόπους ώστε να μπορούν να το αξιοποιήσουν στην τάξη με τους μαθητές/τριες τους. Έτσι, οι μαθητές/τριες συνδέουν την παιδαγωγική διάσταση με την τεχνολογική και αναβαθμίζεται ο ρόλος των εκπαιδευτικών ως επαγγελματίες.»

«Οι ΤΠΕ δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες να αξιοποιήσουν ένα εργαλείο γενικής χρήσης εφαρμογής γραφικών ένα περιεκτικό, απλό και δυνατό εργαλείο για την τέχνη και το σχέδιο. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου το «Revelation Natural Art» παρέχει βοήθεια με τρεις τρόπους:

- α) με σύνταξη αρχείων εικόνας και ζωτικότητας
- β) με δημιουργία εικόνων ως κομμάτια της τέχνης και διακοσμητικά στοιχεία
- γ) με συγγραφή κειμένων και δημιουργία ιστοριών
- δ) με δημιουργία κινούμενων σχεδίων και ταινιών
- ε) με προηγμένες διαδικασίες γραφικής παράστασης»

### ΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

#### • ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΙΔΕΑ

Σύντομη περιγραφή [μπορεί να παραληφθεί εάν έχει γίνει αναφορά παραπάνω]

#### • ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΦΑΣΕΩΝ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Αναλυτική παρουσίαση των δραστηριοτήτων με σχόλια για το ρόλο δασκάλου-μαθητών, τη χρήση του ΕΛ και την πορεία επίτευξης των στόχων.

#### • ΕΠΕΚΤΑΣΗ-ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ

Προτείνονται επεκτάσεις ή παραλλαγές του σεναρίου [προαιρετικό]

#### • ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Με ποιο τρόπο θα γίνει η αξιολόγηση; [ερωτήσεις, παρατήρηση τρόπου εργασίας των μαθητών, φόρμα αυτοαξιολόγησης, portfolio κλπ.]

### ΣΥΝΟΛΕΥΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ